

Boerderijnummer	5.3.180
Erfnaam	erve (Harre-)Mensink (Klein)
Oudste vermelding	ca 1610
Huidig adres	Rijssenseweg 50

Historie boerderij

Hier bij de Elsener Brink stonden eeuwenlang dicht bij elkaar twee boerderijen die beide de naam Mensink droegen. Het zuidelijker gelegen Mensink werd naderhand als Harremensink aangeduid. Op een heel enkele plaats in de oude registraties vindt men bij Mensink de toevoeging “Groot” dan wel “Klein”, echter het is niet echt duidelijk geworden welke toevoeging bij welke Mensink past.

Uit de oude archieven komt wel het beeld naar voren dat het noordelijker gelegen Mensink (5.3.190), dichtbij Nieuw Wassink (Kippers 5.3.200), als eerste bestond. In dit boek wordt hiervan uitgegaan. Mogelijk zou hiermee de noordelijke boerderij als Groot Mensink kunnen worden gezien.

Waar in het verpondingenregister van 1601/1602 nog sprake is van één Mensink, worden in het markeboek in 1609 voor het eerst twee Mensinks genoemd: Jan en Hermen. In 1619 wordt bij de opdeling van de turfgrond in het veen het bestaan van twee boerderijen Mensink duidelijk. Hierdoor is het aannemelijk dat de zuidelijker gelegen boerderij Hermen Mensinck, het latere Harremensink, ergens tussen 1602 en 1609 (of enkele jaren daarna) is gesticht.

Ongeveer honderdvijftig jaar later, in 1756 laten de gebroeders Hendrik en Albert Mensink “*sijnde de laatste wel siekelijk en te bedde liggende*” hun testament opmaken. Zij testeren op langstlevende en na overlijden van beide stellen zij tot enige en universele erfgenaam aan hun nicht Hermina Huiskes (de dochter van hun zuster) en haar man Harmen Letink. Dit echtpaar is in 1750 op Mensink komen wonen en zij erven dus de roerende en onroerende goederen, waaronder de volgende gronden:

“het derde part in 3 hooymaten genaamt de Rijt, den Bulner en de Dondermaate, met het bouwland in de Rijt, het Duisschen geheeten, alles gelegen in het Enter en Elsenerbroek. Vervolgens nog het sesde part in de Roemerssche slagen in het Enterbroek bij Voltens gelegen”. Een legaat van f 100,= krijgt nog Jenneken Huiskens, gehuwd aan Jan Jonkmans in Rijssen.

In maart 1756 is Harmken Mensink, de zuster van de broers Hendrik en Albert, overleden. Zij geven aan van hun zuster geerft te hebben een derde part van de landen, zoals hierboven genoemd.

Later in dat jaar is Albert ook overleden want dan geeft zijn broer Hendrik aan van hem geerft te hebben de halfscheid van een mudde land, het Duischer land genaamt, en de halfscheid van rijkelijk een dagwerk en een schoft hooyland den Bullener genaamt. Verder nog de halfscheid van 3 schoft hooyland de Riet genaamt onder Elsen gelegen, een dagwerk hooyland de Dondersmaate genaamt, een dagwerk hooyland de Roemersche Slagen onder Enter gelegen en een dagwerk hooyland het Nije Slag genaamt.

De boerderijnaam Harremensink komt hoogstwaarschijnlijk van de genoemde Harmen Letink die naderhand Harmen Mensink werd genoemd.

De **tiendens** groff en small gaande uyt het erve Kleyn Mensinck gelegen in de boerschap Elsen.

12-5-1719. Warnerus Hoeffslach.
 19-3-1743. Arnold Jan Helmig na de dood van Werner Hoefslag.
 20-8-1780. Harmen Mensink, bouwman op het erve Groot Mensink, als gemachtigde van dr. A.J. Helmich, met de ledige hand.
 13-10-1784. Hermen Mensink, bouwman op het erve Groot Mensink, als gemachtigde van dr. Michael Helmich na de dood van zijn vader mr. Arnold Jan Helmich, gelijk het hem volgens de akte van scheiding en deling van 4-8-1781 tussen zijn moeder, broer en zuster is toegescheiden.

In 1751 en in 1770 wordt "Doctor" Helmigh als eigenaar van het erve vermeld.

In 1811 blijkt de veestapel te bestaan uit 2 merries, 2 veulens, 32 gesneden rammen, 37 oeien, 4 lammeren, 4 koeien, 4 vaarzen en 6 kalveren.

In datzelfde jaar kopen de bewoners, Jan Mensink en Harmina Aalbrink, de boerderij van Michiel Helmigh. Zij lenen dan f. 2500,- van Jan ter Horst in Rijssen.

Omstreeks 1830 hoorde bij de boerderij, toen eigendom van Albert Mensink, 19 ha grond.

Nadat bij de markedeling in 1854 een toewijzing plaats vond van 26½ ha, volledig bestaande uit heide- en veengronden werd in 1872 de oudere boerderij Mensink voor afbraak aangekocht met daarbij 10 ha grond. Men had de smaak goed te pakken want in 1874 werd door Jan Willem Mensink de aan de andere kant van Harremensink staande boerderij Ribbers met 26 ha aangekocht. Hierdoor werd de bedrijfsomvang, mede door nog enkele kleine aankopen, gebracht op 85 ha grond. De boerderij werd in 1877 vervangen door een fors nieuw gebouw.

In 1898 werd de aangekochte boerderij Ribbers met daaraan toegevoegd ruim 20 ha grond vererfd aan zoon Jannes Mensink. Door een ongeval van Jannes' vrouw kwam 15 jaar later die boerderij al weer vrij. Er werd toen 8 ha grond teruggekocht. Ondertussen had men een volgende boerderij in de buurt aangekocht en wel Klein Wassink met 3 ha grond.

Bij het erf staat een zeer groot bakhuis of bijwoning.

In 1905 werd omtrent de plek van Nieuw/Klein Wassink (5.3.200) door Albert Jan Mensink een nieuwe boerderij gesticht waar later dochter Johanna Willemina, die trouwde met Mannes Kippers, ging wonen. Bij een boedelverdeling in 1923 werd daar 28 ha grond aan toegevoegd. Omstreeks diezelfde tijd werden er aanzienlijke hoeveelheden grond verkocht: o.a. ruim 12 ha heide aan Ter Horst en 3 ha aan Wolhuis in Rijssen. De bedrijfsomvang werd daardoor ongeveer 28 ha en dat had het nog tijdens de ruilverkaveling, toen het bedrijf verplaatst werd naar de Slagboomsdijk in het Elsenerbroek.

Dat de Mensinks een flinke bijdrage leverden aan het

kerkelijk leven in Elsen blijkt uit het feit dat in 1905 op eigen kosten een catechisatielokaal werd gebouwd. Dit werd trouwens in 1916 al weer gesloten.

Omstreeks 1979 werd de boerderij en erf gekocht door de familie Hans Staman, afkomstig uit Nijverdal waarna omstreeks 1985 de familie Jörg van Beek, afkomstig uit Enschede, de eigenaar werd.

Bewoners:

► Zoals hiervoor aangegeven is het "nieuwe" Mensink, het latere Harremensink, mogelijk ergens in de eerste twee decennia van de 17^e eeuw gesticht. Eerste bewoner was waarschijnlijk de van het oude Mensink (5.3.190) afkomstige Harmen/Hermen Mensink (*ca.1590). Deze Harmen trouwde omstreeks 1615 met een Aeltjen. Nakomelingen waren: Albert Mensinck (*ca.1618) die de opvolger werd, Johan Hermsen Mensinck (ca.1620-ca.1670) die in 1642 te Rijssen trouwde met Henrickien Henricksen Bulner uit het Enterbroek en ging

boeren op Hegeman (5.2.220), Jan Mensinck die mogelijk opvolger werd op het oude Mensink (5.3.190), Fenneken Mensinck (*ca.1622) die in 1647 huwde met de weduwnaar Johan Heink op Heyink in Kerspel Goor en in 1664 hertrouwde met de van Hendertink (5.3.130) afkomstige Egbert Driesen Hendertink en Gerrit Mensinck die zich nabij de Oosterhof in Rijssen vestigde.

► De opvolger op deze boerderij, Albert Mensinck (*ca.1618) trouwde met een vrouw waarvan de naam onbekend is

gebleven. Uit zijn huwelijk zijn 5 kinderen bekend: Lambert Mensinck (*1645) die omstreeks 1680 trouwde met Greetien NN en mogelijk de eerste tijd woonde op Ooms (5.3.300) om zich uiteindelijk te vestigen op Vinkert (5.3.340), Alken/Altien Mensinck (*1646) die in 1667 trouwde met Egbert Gerijzen Effink; het paar woonde eerst in Rijssen en ging omstreeks 1675 terug naar Egberts geboortehuis Effink (5.3.050). Gerijt Mensinck (*1650), Henrick Mensinck (†ca.1680) die schoolmeester werd op de Elsense school maar op de boerderij Mensink bleef wonen, Harmen Alberts Mensink die in 1665 in Rijssen trouwde met de weduwe Trintjen Jansen op Assink (5.3.250).

► Schoolmeester Henrick Mensinck (†ca.1680) trouwde in 1665 met Jenken Wissink, dochter van Derk Wissink. Zij kregen op Mensinck 2 kinderen: Jan Mensinck (1666-1718) die eveneens schoolmeester in Elsen werd, in 1692 trouwde met Hermken Gerrits en in de onderwijzerswoning (5.3.070) ging wonen en Gretien Mensinck (*1670).

De opvolger op de boerderij was een Jan Mensink; hij was zeer waarschijnlijk de in 1655 geboren zoon van Jan en Geertruyt Mensink op het oude Mensink (5.3.190). Hij trouwde omstreeks 1679 met Hilleken Ribbers (*1650) van het naastgelegen erve Ribbers (5.3.160). Uit dit huwelijk werden 7 kinderen geboren: Hermken (1681-1756), Jenneken (*1682), Henrick (1685-1764) die op de boerderij bleef wonen, Gerrit (*1688), Albert (1694-1756) die eveneens op de boerderij bleef, Harmen die omstreeks 1702 mogelijk trouwde met Jenneken Jans op het oude Mensink en Aeltjen die in 1723 trouwde met de weduwnaar Garrit Huyskes (5.2.300) en in Rijssen ging wonen.

► Henrick Mensink (1685-1764) trouwde omstreeks 1710 met Fenneken NN. Uit dit huwelijk werd in 1712 zoon Gerrit Mensink geboren. Hij kreeg geen opvolger.

► In haar huwelijksjaar 1750 kwam toen de dochter van de hiervoor genoemde Aeltjen Mensink en Garrit Huyskes, Harmijne Huyskes (1724-ca.1760), met haar man Harmen Letink († voor 1795) op de boerderij wonen. Harmen was afkomstig “van de Dijk” bij Rijssen. Hij werd nu Harmen Mensink genoemd en is waarschijnlijk “verantwoordelijk” voor de boerderijnaam Harremensink.

Harmijne en Harmen kregen op deze boerderij 3 kinderen: Jan Mensink (1751-1811) die de opvolger werd, Jenneken Mensink (*1754) en Aeltje Mensink (*1756) die in 1776 trouwde met Hendrick Jacobs Eertinck op Eertink in Herike (Herike 3.2.110).

Jan Willem Mensink (*1890) en Hendrika Kippers (*1900)

Nadat Harmijne was overleden hertrouwde de weduwnaar Harmen Mensink in 1762 met de meid Hendrijne Bijstermans of Nijland (1734-1814), dochter van Gerrit Hendriks en Jenneken Spinkelink “op de Bijsterije”. Uit dit huwelijk werden nog eens 5 kinderen geboren die allen de achternaam Mensink kregen: Harmijne (*1763) die in 1785 trouwde met Gerrit Janssen ter Steege in Zuna, Janna (1768-1843) die in 1787 huwde met Albert Gerritsen voor den Boom in Rijssen, Hendrica (1770-1829) die in 1796 trouwde met Jan Jansen ten Berghe in Notter, Jan Hendrik (1774-1855) die in 1802 trouwde met Aaltjen van Uiter in Enter en Jan (1779-1844) die in 1804 met Hendrina Jannessen Dakhorst in Rectum trouwde.

In 1762 wordt er een maagscheiding opgemaakt wegens het overlijden van Hermina Gerritsen Huiskes; de weduwnaar Harmen Letink zal hertrouwen met Hendrijne Bijsterman. De 3 nagelaten kinderen zijn Jan, Jenneken en Aeltjen. Zij krijgen ieder voor moederlijk goed f 150,-, evenals kisten, kisten vullinge, bedden en toebehoor. Als onderpand hiervoor wordt gesteld het hooyland bij het Kleyne Kolhoop gelegen, genaamt het Nieslag.

► Opvolger Jan Mensink (1751-1811) trouwde in 1775 met Harmina Aalberink (1744-1826) van Klein Aalberink (5.2.520). Zij kregen 7 kinderen: Harmine (*1775), Hermen (*1776), Jenneken (1778-1838) die in 1805 trouwde met Mannes Jansen Snijders op de Snieder (5.3.320), Jan Harmen (*1780), Albert

(1782-1840) die opvolger werd, Janna (1785-1864) die in 1815 huwde met de weduwnaar Lambertus Wolters in Rijssen en Harmannus (1788-1838) die in 1827 trouwde met Jenneken Knijpen en naar de Holter Borkeld vertrok.

► Albert Mensink (1782-1840) trouwde in 1815 met Jenneken Oink of Rotmans (1792-1859) van Rotman (5.3.330). Uit dit huwelijk werden 8 kinderen geboren: Jan (1816-1851), Hendrika (1818-1859) die in 1857 trouwde met Jan Elkink op Wiemerink in Herike (Hericke 3.3.140), Harmina (1820-1865) die in 1844 trouwde

Albert Jan Mensink (*1858), Johanna Willemina Mensink (*1893), Johanna Berendina Mensink-Klein Leetink (*1857) en Jan Willem Mensink (*1890)

met de schoenmaker Otto Voortman in Rijssen, Jan Willem (1824-1896) die de opvolger werd, Janna (1826-1903) die in 1854 trouwde met Hendrik Eeftink op Eeftink (5.2.500), Dirk Jan (1828-1890) die ongehuwd bleef, Jannes (1832-1867) die eveneens vrijgezel bleef en Jan Hendrik (1834-1879) die in 1864 trouwde met Aaltjen Mensink (1846-1906) en op het naastgelegen Ribbers (5.3.160) ging boeren en vandaar in 1879 naar Wierden vertrok.

► Jan Willem Mensink (1824-1896) trouwde in 1857 met Hendrina Mensink (1831-1901), dochter van Jan Hendrik Mensink op Groot Barfde in

Rectum (Wierden). Zij kregen 6 kinderen: Albert Jan (1858-1921) de latere opvolger, Jan Hendrik (1859-1916) die vrijgezel bleef, Jan (1862-1864) die jong overleed, Derk Jan (1864-1894) die ongehuwd bleef, Jenneken (1867-1922) die trouwde met Jan Reind Schuiterd in Ypelo en Jannus (1872-1937) die in 1899 Janna Baan in Rijssen huwde en voor korte tijd op Ribbers woonde.

Jan Willem en Hendrina vertrokken in december 1878 met kinderen naar Groot Barfde in Wierden.

Waarschijnlijk viel het daar tegen want op 2 augustus 1879 kwamen ze weer terug op Harremensink. Enkele dagen later vertrok Jan Hendrik Mensink, de broer van Jan Willem die op Ribbers boerde, met z'n gezin naar Groot Barfde.

Mensink alwaar zij "nagtrust wilde".

► Albert Jan Mensink (1858-1921) trouwde in 1888 met Johanna Berendina Klein Leetink (1857-1929) van Plaslammert (5.2.420). Uit dit huwelijk werden 5 kinderen geboren, waarvan er twee kort na de geboorte stierven en één op zeer jonge leeftijd overleed. Nakomelingen waren: Jan Willem (1890-1976) die verder zou boeren op "Harremensink" en Johanna Willemina Mensink (1893-1965) die in 1922 te Wierden trouwde met Mannes Kippers en zich op het nabijgelegen erve Nieuw Wassink/Kippers (5.3.200) vestigde.

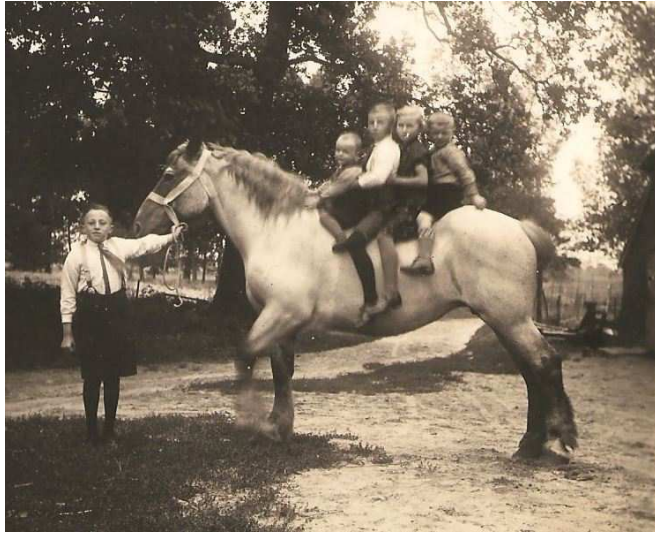
1776. Statenarchief invnr. 806. Zorg voor armlastigen. Verzoek om alimentatie voor Hendrica (ged. 19-1-1749 te Rijssen) het onechte kind van een Maria uit Rijssen die in juni 1775 gevonden werd in het schaapschot van Harmen

► Jan Willem Mensink (1890-1976) trouwde een dag later dan z'n zuster, op 2 juni 1922 met de zuster van z'n zwager, Hendrika Kippers (1900-1974). Broer en zus Mensink waren ook nog eens achterneven en -nichten van broer en zus Kippers. Zij waren allen kleinkinderen van Jan Hendrik Mensink en Lammerdina Smalbrugge op Groot Barfde in Rectum (Wierden).

Jan Willem en Hendrika kregen 2 kinderen: Albert Jan (*1922) en Herman (1928-1928) die na 2 dagen overleed.

► Albert Jan Mensink (1922-2003) trouwde in 1956 met Hendrina Dasselaar (1931-1993) uit Wierden. Uit dit huwelijk werden 5 kinderen geboren, waarvan 1 levenloos:

Hendrika (*1957) die in 1978 trouwde met Gerrit Willem van den Noort (*1956), directeur basisonderwijs, uit Rijssen, Roelof (*1959) die in 1989 trouwde met Jannetje Ruitenburg (*1963) uit Reewijk, Jan Willem (*1963) inseminator KI die in 1998 trouwde met Wilhelmina Koning (*1960) en Hendrik Gerard (*1967) die in 1996 trouwde met Johanna Gerritdina Bakker en in Rijssen ging wonen.

Kinderen Mensink te paard

In 1979 verhuisde de familie Mensink van Harremensink naar hun nieuwgebouwde boerderij aan de Slagboomsdijk in het Elsenerbroek (5.4.368).

► Na het vertrek van de familie Albert Jan Mensink kwam hier omstreeks 1980 vanuit Nijverdal de familie Staman-Kroeze wonen. Hans Staman (*1953) en Jolande Kroeze (*1959) kregen hier 2 kinderen: Marc (*1983) die trouwde met Ilona Brinkman uit Rijssen en eerst in Braunschweig en daarna Gildehaus (D) ging wonen en Henk (*1984) die zich in Goor vestigde.

In 1985 verhuisde de familie Staman naar Goor, waar nog 3 kinderen werden geboren. In Goor werd later aan de Holtdijk ook hun bedrijf met handel in en verwerking van autobussen opgericht.

► Omstreeks 1985 kwam vanuit Enschede de familie Jörg van Beek op Harremensink wonen. Jörg was getrouwd met de in Apeldoorn geboren Jeannette van Luttkhuizen; zij hadden in Enschede dochter Femke gekregen die inmiddels in Wageningen is gaan wonen. Na de aankomst in Elsen werden nog twee kinderen geboren: Gijs (*1987) die in Goor samenwoont met Petra Meijer en de in 1991 geboren Jelle. Er kwam een scheiding en Jeannette van Luttkhuizen vertrok omstreeks 2003 van Harremensink. Jörg en zoon Jelle bleven hier wonen.

Rond 1985 kwamen hier ook wonen de broer van Jeannette, Adriaan van Luttkhuizen en zijn vrouw Edith Schonewille. Zij verbleven hier tot ca. 1995, toen ze naar Portugal vertrokken.